

Karta przedmiotu Psychologia lekarska

1. Informacje podstawowe

Kierunek studiów kierunek lekarski Jednostka zarządzająca kierunkiem studiów Wydział Medyczny Poziom studiów jednolite magisterskie (jmgr) Profil studiów Profil ogólnoakademicki Forma studiów studia stacjonarne		Cykl kształcenia (nabór) 2024/25 Kod przedmiotu 17MEDS.JM4HS.3082.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty humanistyczne i społeczne Grupa zajęć standardu D. Nauki behawioralne i społeczne z elementami profesjonalizmu i komunikacji, z uwzględnieniem idei humanizmu w medycynie
Wymagania wstępne	Aktywność poznawcza i motywacja do zgłębiania wiedzy naukowej. Wiedza nabyta podczas kursów z przedmiotów wprowadzających. Sposób weryfikacji: Zaliczenie przedmiotów określanych jako wprowadzające jest równoznaczne ze spełnieniem wymogów wstępnych do przedmiotu.	
Przedmioty wprowadzające	Komunikacja medyczna, Etyka lekarska	
Koordynator	Anna Kloska	
Okres Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Seminarium: 25	Liczba punktów ECTS 2.0

2. Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Opis efektów uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk PRK
Wiedza:			
W1	Zna i rozumie psychofizyczny rozwój człowieka od narodzin do śmierci, z uwzględnieniem specyfiki rozwoju fizycznego, emocjonalnego, poznawczego i społecznego	D.W1.	P7S_WG P7S_WK
W2	Zna i rozumie pojęcie stresu, w tym eustresu i dystresu, oraz wpływ stresu na etiopatogenezę i przebieg chorób somatycznych i zaburzeń psychicznych oraz mechanizmy radzenia sobie ze stresem	D.W4.	P7S_WG P7S_WK
W3	Zna i rozumie postawy społeczne wobec choroby, niepełnosprawności i starości oraz specyficzne oddziaływanie stereotypów, uprzedzeń i dyskryminacji	D.W5.	P7S_WG P7S_WK
W4	Zna i rozumie psychospołeczne konsekwencje choroby ostrej i przewlekłej u dzieci, w tym nastoletnich, i dorosłych	D.W8.	P7S_WG P7S_WK
W5	Zna i rozumie psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji dzieci, w tym nastoletnich, i dorosłych w sytuacjach nagłych i chorobach przewlekłych.	D.W9.	P7S_WG P7S_WK
W6	Zna i rozumie psychospołeczne konsekwencje choroby dla rodziny pacjenta (rodzina z chorym dzieckiem, w tym nastoletnim, dorosłym i osobą starszą)	D.W10.	P7S_WG P7S_WK
W7	Zna i rozumie rolę rodziny pacjenta w procesie chorowania (rozpoznanie choroby, adaptacja do choroby, wyleczenie) oraz sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych (postęp choroby, proces umierania, żałoba)	D.W11.	P7S_WG P7S_WK
W8	Zna i rozumie problemowe używanie substancji psychoaktywnych i uzależnienia od nich oraz uzależnienia behawioralne, metody przeprowadzania krótkich interwencji wobec osób używających problemowo substancji psychoaktywnych, mechanizmy powstawania uzależnień oraz cele i sposoby leczenia osób uzależnionych oraz skuteczne strategie profilaktyczne, zaburzenia psychosomatyczne występujące u osób będących w bliskiej relacji z osobą uzależnioną oraz sposoby postępowania terapeutycznego	D.W12.	P7S_WG P7S_WK
W9	Zna i rozumie formy przemocy, w tym przemocy w rodzinie, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza w jej rozpoznawaniu, a także zasady postępowania w przypadku podejrzenia przemocy, z uwzględnieniem procedury „Niebieskiej Karty”	D.W13.	P7S_WG P7S_WK
W10	Zna i rozumie pojęcie normy i patologii zachowań seksualnych	D.W14.	P7S_WG P7S_WK
W11	Zna i rozumie filozofię opieki paliatywnej i jej znaczenie w kontekście opieki nad pacjentem na wszystkich etapach poważnej choroby i godnej śmierci	D.W17.	P7S_WG P7S_WK

Kod	Opis efektów uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk PRK
Umiejętności:			
U1	Potrafi rozpoznawać własne emocje i kierować nimi w relacjach z innymi osobami w celu efektywnego wykonywania pracy mimo własnych reakcji emocjonalnych	D.U8.	P7S_UK P7S_UO P7S_UU
U2	Potrafi opisywać i krytycznie oceniać własne zachowanie oraz sposób komunikowania się, uwzględniając możliwość alternatywnego zachowania	D.U9.	P7S_UK P7S_UO P7S_UU
U3	Potrafi rozpoznawać i analizować sytuacje trudne i wyzwania związane z komunikowaniem się, w tym płacz, silne emocje, lęk, przerywanie wypowiedzi, kwestie kłopotliwe i drażliwe, milczenie, wycofanie, zachowania agresywne i roszczeniowe, oraz radzić sobie z nimi w sposób konstruktywny	D.U12.	P7S_UK P7S_UU
U4	Potrafi spojrzeć na sytuację z perspektywy pacjenta, budując odpowiedni kontekst rozmowy i używając metody elicytacji, a następnie uwzględnić ją w budowaniu komunikatów werbalnych.	D.U14.	P7S_UK P7S_UU
U5	Potrafi komunikować się w zespole i dzielić się wiedzą	O.U8.	P7S_UO
Kompetencje społeczne:			
K1	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	O.K5.	P7S_KK P7S_KO P7S_KR

3. Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy zajęć	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Model biomedyczny i biopsychospołeczny w podejściu do zdrowia, choroby, procesu terapii, zachowania zdrowia. Psychologia zdrowia – podstawowe pojęcia, zasady i zastosowanie w aktywności zawodowej lekarza. Psychologia społeczna, psychologia ewolucyjna. Interpretacja zachowania człowieka w kontekście psychologicznym. Podstawowe pojęcia psychologiczne (osobowość, temperament, procesy poznawcze, emocje, płęć psychologiczna). Rola poznania i rozwoju własnej osobowości w aktywności zawodowej lekarza. Komunikacja werbalna, niewerbalna, manipulacja, kłamstwo w medycynie; Zachowania podtrzymujące poczucie intymności i niezależności pacjenta; agresja w praktyce klinicznej. Rozmowy o śmierci i umieraniu. Przekazywanie trudnych informacji. Psychologiczne determinanty podatności na chorobę i dysfunkcje somatyczne. Psychiczne czynniki i mechanizmy sprzyjające utrzymaniu zdrowia i przyspieszające procesy zdrowienia. Psychonueroinmunologia. Zespoły i zaburzenia lękowe. Lęk w przebiegu chorób somatycznych. Rozpoznanie i terapia. Uzależnienia. Zaburzenia nastroju. Depresja w przebiegu chorób somatycznych. Rozpoznanie i terapia. Zaburzenia odżywiania. Zaburzenia psychiczne u dzieci i młodzieży. Rozpoznanie i terapia. Biologiczne sprzężenie zwrotne, hipnoza, efekt placebo, psychoterapia, terapia behawioralna, techniki relaksacyjne z punktu widzenia psychologii - badania i dowody naukowe - stan aktualny. Psychologia marketingu a promocja zdrowia i edukacja pacjentów.	Wykład	W1, W10, W11, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9
2.	Zaburzenia i choroby psychosomatyczne. Tło historyczne, współczesna medycyna umysłu i ciała, medycyna oparta na dowodach i psychofizjologia. Podstawowe umiejętności w zakresie komunikowania się lekarza z pacjentem i jego rodziną. Sposoby zapobiegania błędom jatrogennym w relacji z pacjentem. System opieki zdrowotnej jako szczególne miejsce dla procesów komunikacji. Nawiązywanie i prowadzenie kontaktu terapeutycznego z pacjentem. Znaczenie intymnej przestrzeni człowieka dla jego dobrostanu. Główne zasady przeprowadzania wywiadu lekarskiego i przekazywania informacji choremu i jego rodzinie (wg kryteriów psychologicznych). Zasady racjonalnego myślenia i podejmowania decyzji klinicznych. Heurystyka reprezentatywności. Rozwiązywanie psychologicznych problemów pacjenta w sytuacji nagłego pogorszenia stanu zdrowia i zagrożenia życia, w chorobie przewlekłej i terminalnej. Psychologiczna interpretacja zjawisku stresu oraz jego wpływ na zachowanie i zdrowie człowieka. Podstawowe strategie radzenia sobie ze stresem. Wybrane metody redukcji napięcia psychicznego (asertywność, zasady rozwiązywania konfliktów interpersonalnych, elementy negocjacji i mediacji). Profilaktyka i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. Psychologiczne czynniki w etiologii bólu i jego leczeniu. Psychologia cierpienia.	Seminarium	U1, U2, U3, U4, U5, K1

4. Metody prowadzenia zajęć, weryfikacji efektów uczenia się i warunki zaliczenia

Forma zajęć		
Wykład	Metody prowadzenia zajęć:	
	Wykład	
	Metody (sposoby) weryfikacji:	Udział:
	Zaliczenie pisemne	100%
	Warunki zaliczenia przedmiotu:	
	Warunkiem zaliczenia wykładu jest zaliczenie testu sprawdzającego wiedzę, przygotowanego w oparciu materiał realizowany podczas wykładu.	
Seminarium	Metody prowadzenia zajęć:	
	Dyskusja, Case study	
	Metody (sposoby) weryfikacji:	Udział:
	Obserwacja	20%
	Sprawozdanie	70%
	Aktywność	10%
	Warunki zaliczenia przedmiotu:	
	Warunkiem zaliczenia seminarium jest: 1) oddanie sprawozdań dotyczących analizy przypadku omawianych podczas zajęć. 2) Na ocenę składa się również aktywność studenta podczas zajęć. 3) Ocena jest wystawiana także na podstawie obserwacji pracy Studenta podczas zajęć	

Efekt uczenia się dla przedmiotu	Metody (sposoby) weryfikacji			
	Zaliczenie pisemne	Sprawozdanie	Aktywność	Obserwacja
W1	x			
W2	x	x		
W3	x			
W4	x	x		
W5	x	x		
W6	x	x		
W7	x			
W8	x			
W9	x			
W10	x			

W11	x			
U1			x	x
U2		x	x	x
U3		x	x	x
U4			x	x
U5			x	x
K1		x		

5. Literatura

Literatura podstawowa

1. Anna Jakubowska-Winecka, Dorota Włodarczyk Psychologia w praktyce medycznej PZWL 2023
2. Gierowski Krzysztof Józef, Korpała Bętkowska Barbara Psychologia lekarska w leczeniu chorych somatycznie UJ 2016
3. Philip G. Zimbardo, Robert L. Johnson, Vivian McCann Psychologia kluczowe koncepcje 1,2,3,4,5 PWN 2017
4. Ewa Mojs, Maria Danuta Głowacka Prawo i psychologia w ochronie zdrowia Wolters Kluwer Polska SA 2012
5. Magdalena Rutkowska, Sławomir Szczepaniak Postępowanie paliatywne w opiece perinatalnej PZWL 2021

6. Nakład pracy studenta - bilans godzin i punktów ECTS

Aktywność studenta		Obciążenie studenta Liczba godzin
Zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	Wykład	15
	Seminarium	25
Praca własna studenta	Przygotowanie sprawozdania	10
Łączny nakład pracy studenta		50
Liczba punktów ECTS		2

* Godzina (dydaktyczna) oznacza 45 minut